

Przedmiotowy system oceniania z historii w klasach 4-8 nowej podstawy programowej oraz wymagania edukacyjne na poszczególne oceny.

Program „Wczoraj i dziś” autorstwa dr Tomasza Maćkowskiego wydawnictwa „Nowa Era”

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Chronologia historyczna.

1. Odróżnianie przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.
2. Posługiwanie się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok.
3. Obliczanie upływu czasu między wydarzeniami historycznymi.
4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie oraz porządkowanie ich i ustalanie związków przyczynowo-skutkowych.
5. Dostrzeganie zmiany w życiu politycznym i społecznym oraz ciągłości w rozwoju kulturowym.

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków.
2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.
3. Rozróżnianie w narracji historycznej warstwy informacyjnej, wyjaśniającej i oceniającej.
4. Objaśnianie związków przyczynowo-skutkowych, analizowanie zjawisk i procesów historycznych.
5. Dostrzeganie potrzeby poznawania przeszłości dla rozumienia procesów zachodzących we współczesności.

III. Tworzenie narracji historycznej.

1. Konstruowanie ciągów narracyjnych przy wykorzystaniu zdobytych informacji źródłowych.
2. Posługiwanie się pojęciami historycznymi i wyjaśnianie ich znaczenia.
3. Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

KLASA IV

I. Elementy historii rodzinnej i regionalnej.

Uczeń:

- 1) zbiera informacje na temat historii swojej rodziny, gromadzi pamiątki rodzinne i opowiada o nich;
- 2) poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje.

II. Najważniejsze elementy polskiego dziedzictwa kulturowego.

Uczeń:

- 1) zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn państwowy), najważniejsze święta narodowe i państwowe, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie;
- 2) zna legendy o początkach państwa polskiego;
- 3) wiąże najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami.

III. Refleksja nad historią jako nauką.

Uczeń:

- 1) wyjaśnia, na czym polega praca historyka;
- 2) wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii i posługuje się pojęciami chronologicznymi;
- 3) rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych;
- 4) odróżnia historię od dziejów legendarnych.

IV. Postacie i wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla kształtowania polskiej tożsamości kulturowej.

Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o:

- 1) księciu Mieszku i czeskiej Dobrawie – chrzcie Polski;
- 2) Bolesławie Chrobrym – pierwszym królu – i zjeździe w Gnieźnie;
- 3) ostatnim z Piastów – Kazimierzu Wielkim;
- 4) królowej Jadwidze, Władysławie Jagielle, Zawiszy Czarnym, unii polsko-litewskiej i zwycięstwie grunwaldzkim;
- 5) Mikołaju Koperniku i krakowskich żakach;
- 6) Janie Zamoyskim – wodzu i mężu stanu;
- 7) bohaterach wojen XVII wieku – przeorze Augustynie Kordeckim, hetmanie Stefanie Czarnieckim i królu Janie III Sobieskim;
- 8) Tadeuszu Kościuszcze i kosynierach spod Raławic;
- 9) Janie Henryku Dąbrowskim i Józefie Wybickim oraz polskim hymnie;
- 10) Romualdzie Traugutcie i powstańczym państwie;
- 11) laureatce Nagrody Nobla – Marii Skłodowskiej-Curie;
- 12) Józefie Piłsudskim i jego żołnierzach;
- 13) Eugeniuszu Kwiatkowskim i budowie Gdyni;
- 14) „Zośce”, „Alku”, „Rudym” i „Szarych Szeregach”;
- 15) żołnierzach niezłomnych – Witoldzie Pileckim i Danucie Siedzikównie „Ince”;
- 16) papieżu Janie Pawle II;
- 17) „Solidarności” i jej bohaterach.

Treści dodatkowe, nieobowiązkowe, do wyboru przez nauczyciela w porozumieniu z uczniem.

1. Piastowie. Plemiona słowiańskie i ich warunki życia na terenie dzisiejszej Polski. Ród Piastów – legendy związane z rodem.
2. Chrzest Polski. Chrystianizacja i przemiany kulturowe na ziemiach polskich. Misja św. Wojciecha. Nowe słowa i nowe znaczenie starych słów w języku polskim.
3. Wojny z Niemcami. Obrona kraju, wojowie. Obrona Głogowa.

4. Zakony w Polsce. Rozwój piśmiennictwa i rolnictwa.
5. Zamki i rycerze. Znaczenie, uzbrojenie, obyczaje.
6. Złoty wiek kultury polskiej. Osiągnięcia architektury i sztuki – Wawel.
7. Gdańsk – Polska spichlerzem Europy. Miasto, port, rozwój handlu zbożem.
8. Zygmunt III Waza. Warszawa stolicą Polski.
9. Obiady czwartkowe króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Rozkwit kultury za ostatniego króla.
10. Strajk dzieci we Wrześni. Udręki niewoli, germanizacja, rusyfikacja.
11. Bitwa Warszawska. Ocalenie Polski przed najazdem bolszewickim.

KLASY V–VIII

I. Cywilizacje starożytne.

Uczeń:

- 1) porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym i wyjaśnia skutki rewolucji neolitycznej;
- 2) lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii, Egiptu i Izraela), cywilizacje nad wielkimi rzekami (Indie i Chiny) oraz cywilizacje starożytnej Grecji i Rzymu;
- 3) charakteryzuje strukturę społeczeństwa i system wierzeń w Egipcie, Grecji i Rzymie, religię starożytnego Izraela; wyjaśnia różnicę między politeizmem a monoteizmem;
- 4) umiejscawia w czasie i zna różne systemy sprawowania władzy oraz organizację społeczeństwa w Egipcie, Atenach peryklejskich i Rzymie;
- 5) charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego w różnych dziedzinach: filozofii, nauce, prawie, architekturze, sztuce, literaturze;
- 6) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny oraz rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa.

II. Bizancjum i świat islamu.

Uczeń:

- 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni zasięg ekspansji arabskiej i wyjaśnia wpływ cywilizacji muzułmańskiej na Europę;
- 2) lokalizuje w czasie i przestrzeni cesarstwo bizantyjskie i rozpoznaje osiągnięcia kultury bizantyjskiej (prawo, architektura, sztuka).

III. Średniowieczna Europa.

Uczeń:

- 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni państwo Franków;
- 2) umiejscawia w czasie i przestrzeni nowe państwa w Europie;
- 3) wyjaśnia przyczyny i skutki rozłamu w Kościele w XI wieku oraz opisuje relacje między władzą cesarską a papieską;
- 4) charakteryzuje przyczyny i skutki krucjat.

IV. Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy.

Uczeń:

- 1) przedstawia instytucje systemu lennego, wyjaśnia pojęcie stanu i charakteryzuje podziały społeczne w średniowieczu;
- 2) opisuje warunki życia średniowiecznego miasta i wsi;
- 3) porównuje kulturę rycerską i kulturę miejską, opisuje charakterystyczne cechy wzoru rycerza średniowiecznego, rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza, wskazuje różnice między stylem romańskim a stylem gotyckim;
- 4) wyjaśnia rolę Kościoła (w tym zakonów) w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego.

V. Polska w okresie wczesnopiastowskim.

Uczeń:

- 1) sytuuje w czasie i przestrzeni państwo pierwszych Piastów oraz przedstawia jego genezę;
- 2) wyjaśnia okoliczności przyjęcia chrztu przez Piastów oraz następstwa kulturowe, społeczne i polityczne chrystianizacji Polski;

- 3) charakteryzuje rozwój i kryzys monarchii Bolesława Chrobrego i Mieszka II;
- 4) charakteryzuje odbudowę i rozwój państwa Piastów za rządów Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego;
- 5) przedstawia dokonania Bolesława Krzywoustego; opisuje konflikt z Cesarstwem Niemieckim;
- 6) opisuje społeczeństwo Polski pierwszych Piastów.

VI. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego.

Uczeń:

- 1) umieszcza w czasie i przestrzeni Polskę okresu rozbicia dzielnicowego;
- 2) opisuje przyczyny oraz wskazuje skutki rozbicia dzielnicowego;
- 3) umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko–krzyżackimi oraz zagrożeniem najazdami tatarskimi w okresie rozbicia dzielnicowego;
- 4) opisuje przemiany społeczne i gospodarcze, z uwzględnieniem ruchu osadniczego;
- 5) charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku, wskazując na rolę władców piastowskich (ze szczególnym uwzględnieniem roli Władysława Łokietka) oraz Kościoła.

VII. Polska w XIV–XV wieku.

Uczeń:

- 1) opisuje rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV wieku;
- 2) analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej (system obronny, urbanizacja kraju, prawo, nauka) oraz w polityce zagranicznej;
- 3) opisuje związki Polski z Węgry w XIV i XV wieku;
- 4) wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Wielkim Księstwem Litewskim;
- 5) charakteryzuje dokonania w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej Jagiellonów w XV wieku;
- 6) porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w XIV–XV wieku;
- 7) charakteryzuje rozwój monarchii stanowej i uprawnień stanu szlacheckiego (rozwój przywilejów szlacheckich do konstytucji nihil novi).

VIII. Wielkie odkrycia geograficzne.

Uczeń:

- 1) wyjaśnia przyczyny i ocenia wpływ odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze i kulturowe Europy oraz Nowego Świata;
- 2) umieszcza w czasie i przestrzeni wyprawy Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana oraz sytuuje w przestrzeni posiadłości kolonialne Portugalii i Hiszpanii.

IX. „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim.

Uczeń:

- 1) rozpoznaje charakterystyczne cechy renesansu europejskiego; charakteryzuje największe osiągnięcia Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi, Erazma z Rotterdamu, Mikołaja Kopernika, Galileusza i Jana Gutenberga;
- 2) wymienia przyczyny i następstwa reformacji, opisuje cele i charakteryzuje działalność Marcina Lutra i Jana Kalwina oraz przedstawia okoliczności powstania Kościoła anglikańskiego;
- 3) wyjaśnia cele zwołania soboru trydenckiego i charakteryzuje reformę Kościoła katolickiego;
- 4) umieszcza w czasie i opisuje najważniejsze wydarzenia w dziedzinie polityki wewnętrznej ostatnich Jagiellonów;
- 5) charakteryzuje politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów, ze szczególnym uwzględnieniem powstania Prus Książęcych;
- 6) opisuje model polskiego życia gospodarczego w XVI wieku, uwzględniając działalność gospodarczą polskiej szlachty i rolę chłopów;
- 7) przedstawia największe osiągnięcia polskiego renesansu i reformacji, uwzględniając twórczość Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego; rozpoznaje obiekty sztuki renesansowej na ziemiach polskich;
- 8) przedstawia okoliczności zawarcia unii realnej między Polską a Litwą (1569) i jej główne postanowienia.

X. Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Uczeń:

- 1) charakteryzuje stosunki wyznaniowe i narodowościowe w Rzeczypospolitej; wyjaśnia główne założenia konfederacji warszawskiej;
- 2) wyjaśnia okoliczności uchwalenia artykułów henrykowskich i przedstawia zasady wolnej elekcji; omawia przebieg i rezultaty pierwszych wolnych elekcji;
- 3) opisuje panowanie Stefana Batorego, ze szczególnym uwzględnieniem jego polityki zewnętrznej.

XI. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku.

Uczeń:

- 1) wyjaśnia główne przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Rosją, Szwecją i Turcją;
- 2) wyjaśnia przyczyny, cele i następstwa powstania Bohdana Chmielnickiego na Ukrainie;
- 3) omawia przebieg i znaczenie potopu szwedzkiego;
- 4) sytuuje w czasie, lokalizuje i omawia najważniejsze bitwy w XVII wieku;
- 5) dokonuje oceny następstw politycznych, społecznych i gospodarczych wojen w XVII wieku;
- 6) rozpoznaje charakterystyczne cechy kultury baroku, odwołując się do przykładów architektury i sztuki we własnym regionie.

XII. Europa w XVII i XVIII wieku.

Uczeń:

- 1) charakteryzuje, na przykładzie Francji Ludwika XIV, ustrój monarchii absolutnej oraz wymienia główne cechy monarchii parlamentarnej, wykorzystując informacje o ustroju Anglii;
- 2) opisuje idee Oświecenia, podaje przykłady ich zastosowania w nauce, literaturze, architekturze i sztuce;
- 3) charakteryzuje zasadę trójpodziału władzy Karola Monteskiusza i zasadę umowy społecznej Jakuba Rousseau;
- 4) charakteryzuje reformy oświeceniowe wprowadzone w Prusach, Rosji i Austrii.

XIII. Rzeczpospolita Obojga Narodów w I połowie XVIII wieku.

Uczeń:

- 1) omawia przyczyny i charakteryzuje przejawy kryzysu państwa w epoce saskiej;
- 2) charakteryzuje projekty reform ustrojowych Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego;
- 3) omawia zjawiska świadczące o postępie gospodarczym, rozwoju kultury i oświaty;
- 4) ocenia pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej w czasach saskich.

XIV. Powstanie Stanów Zjednoczonych.

Uczeń:

- 1) omawia przyczyny i następstwa amerykańskiej wojny o niepodległość;
- 2) wymienia instytucje ustrojowe Stanów Zjednoczonych, wyjaśnia ich funkcjonowanie; ocenia sposób, w jaki konstytucja amerykańska realizowała w praktyce zasadę trójpodziału władzy;
- 3) przedstawia wkład Polaków w walkę o niepodległość Stanów Zjednoczonych.

XV. Wielka rewolucja we Francji.

Uczeń:

- 1) wyjaśnia główne przyczyny rewolucji i ocenia jej rezultaty;
- 2) analizuje i objaśnia zasady zawarte w Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela.

XVI. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej.

Uczeń:

- 1) podaje przykłady naprawy państwa za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego, w tym osiągnięcia Komisji Edukacji Narodowej;
- 2) charakteryzuje cele i konsekwencje konfederacji barskiej;
- 3) sytuuje w czasie obrady Sejmu Wielkiego oraz uchwalenie Konstytucji 3 maja; wymienia reformy Sejmu Wielkiego oraz najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja;
- 4) wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i przedstawia jej następstwa;

5) rozpoznaje charakterystyczne cechy polskiego oświecenia i charakteryzuje przykłady sztuki okresu klasycyzmu z uwzględnieniem własnego regionu.

XVII. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku.

Uczeń:

- 1) sytuuje w czasie I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiorze;
- 2) przedstawia przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego;
- 3) rozróżnia przyczyny wewnętrzne i zewnętrzne upadku Rzeczypospolitej.

XVIII. Epoka napoleońska.

Uczeń:

- 1) charakteryzuje zmiany polityczne w Europie w okresie napoleońskim i przemiany społeczno-gospodarcze;
- 2) opisuje okoliczności utworzenia Legionów Polskich oraz omawia ich historię;
- 3) opisuje powstanie Księstwa Warszawskiego, jego ustrój i terytorium;
- 4) przedstawia stosunek Napoleona do sprawy polskiej oraz postawę Polaków wobec Napoleona.

XIX. Europa po kongresie wiedeńskim.

Uczeń:

- 1) omawia decyzje kongresu wiedeńskiego w odniesieniu do Europy, w tym do ziem polskich;
- 2) charakteryzuje najważniejsze przejawy rewolucji przemysłowej (wynalazki i ich zastosowania, obszary uprzemysłowienia, zmiany struktur społecznych i warunków życia).

XX. Ziemie polskie w latach 1815–1848.

Uczeń:

- 1) wskazuje na mapie podział polityczny ziem polskich po kongresie wiedeńskim;
- 2) charakteryzuje okres konstytucyjny Królestwa Polskiego – ustrój, osiągnięcia

w gospodarce, kulturze i edukacji;

3) przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego, charakter zmagania i następstwa powstania dla Polaków w różnych zaborach;

4) omawia położenie Polaków w zaborach pruskim i austriackim, na obszarze ziem zabranych oraz w Rzeczypospolitej Krakowskiej;

5) charakteryzuje główne nurty oraz postacie Wielkiej Emigracji i ruch spiskowy w kraju.

XXI. Europa w okresie Wiosny Ludów.

Uczeń:

1) wymienia wydarzenia związane z walką z porządkiem wiedeńskim, charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie;

2) omawia przyczyny i skutki powstania krakowskiego oraz Wiosny Ludów na ziemiach polskich.

XXII. Powstanie styczniowe.

Uczeń:

1) omawia pośrednie i bezpośrednie przyczyny powstania, w tym „rewolucję moralną” 1861–1862;

2) dokonuje charakterystyki działań powstańczych z uwzględnieniem, jeśli to możliwe, przebiegu powstania w swoim regionie;

3) omawia uwłaszczenie chłopów w zaborze rosyjskim oraz porównuje z uwłaszczeniem w pozostałych zaborach;

4) charakteryzuje formy represji popowstaniowych.

XXIII. Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX wieku.

Uczeń:

1) opisuje sytuację polityczną w Europie w II połowie XIX wieku, w tym procesy zjednoczeniowe Włoch i Niemiec;

2) prezentuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych;

3) wyjaśnia przyczyny, zasięg i następstwa ekspansji kolonialnej państw europejskich

w XIX wieku;

4) wymienia nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe, w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe.

XXIV. Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX wieku.

Uczeń:

- 1) wyjaśnia cele i opisuje metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej– rusyfikacja, germanizacja (Kulturkampf), autonomia galicyjska;
- 2) opisuje postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców – trójlojalizm, praca organiczna, ruch spółdzielczy;
- 3) opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków;
- 4) omawia narodziny i pierwsze lata istnienia nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy);
- 5) wyjaśnia społeczne i narodowe aspekty rewolucji w latach 1905–1907;
- 6) charakteryzuje spór orientacyjny w latach 1908–1914.

XXV. I wojna światowa.

Uczeń:

- 1) omawia najważniejsze konflikty między mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX wieku;
- 2) wymienia główne przyczyny wojny – polityczne i gospodarcze, pośrednie i bezpośrednie;
- 3) omawia specyfikę działań wojennych: wojna pozycyjna, manewrowa, działania powietrzne i morskie;
- 4) charakteryzuje postęp techniczny w okresie I wojny światowej;
- 5) opisuje rewolucję i wojnę domową w Rosji.

XXVI. Sprawa polska w czasie I wojny światowej.

Uczeń:

- 1) charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu i po wybuchu wojny;

- 2) omawia umiędzynarodowienie sprawy polskiej: akt 5 listopada 1916 r., rola Stanów Zjednoczonych i rewolucji rosyjskich, deklaracja z 3 czerwca 1918 r.;
- 3) ocenia polski wysiłek zbrojny i dyplomatyczny, wymienia prace państwowotwórcze podczas wojny.

XXVII. Europa i świat po I wojnie światowej.

Uczeń:

- 1) opisuje kulturowe i cywilizacyjne następstwa wojny;
- 2) charakteryzuje postanowienia konferencji paryskiej oraz traktatu w Locarno; ocenia funkcjonowanie Ligi Narodów i ład wersalski;
- 3) charakteryzuje oblicza totalitaryzmu (włoskiego faszyzmu, niemieckiego narodowego socjalizmu, systemu sowieckiego): ideologię i praktykę.

XXVIII. Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej.

Uczeń:

- 1) omawia formowanie się centralnego ośrodka władzy państwowej – od październikowej deklaracji Rady Regencyjnej do „Małej Konstytucji”;
- 2) przedstawia proces wykuwania granic: wersalskie decyzje a fenomen Powstania Wielkopolskiego i powstań śląskich (zachód) – federacyjny dylemat a inkorporacyjny rezultat (wschód);
- 3) opisuje wojnę polsko-bolszewicką i jej skutki (pokój ryski).

XXIX. II Rzeczpospolita w latach 1921–1939.

Uczeń:

- 1) charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń oraz dziedzictwa zaborowego;
- 2) charakteryzuje ustrój polityczny Polski na podstawie konstytucji marcowej z 1921 r.;
- 3) omawia kryzys demokracji parlamentarnej w Polsce – przyczyny, przebieg i skutki przewrotu majowego;
- 4) opisuje polski autorytaryzm – rządy sanacji, zmiany ustrojowe (konstytucja kwietniowa z 1935 r.);

5) przedstawia główne kierunki polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej (system sojuszy i politykę równowagi).

XXX. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej.

Uczeń:

- 1) charakteryzuje społeczną, narodowościową i wyznaniową strukturę państwa polskiego;
- 2) omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich;
- 3) ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej, a zwłaszcza powstanie Gdyni, magistrali węglowej i Centralnego Okręgu Przemysłowego;
- 4) podaje najważniejsze osiągnięcia kulturalne i naukowe Polski w okresie międzywojennym.

XXXI. Droga do wojny.

Uczeń:

- 1) omawia japońską agresję na Dalekim Wschodzie;
- 2) przedstawia ekspansję Włoch i wojnę domową w Hiszpanii;
- 3) opisuje politykę hitlerowskich Niemiec – rozbijanie systemu wersalsko-lokarneńskiego: od remilitaryzacji Nadrenii do układu w Monachium;
- 4) charakteryzuje politykę ustępstw Zachodu wobec Niemiec Hitlera;
- 5) wymienia konsekwencje paktu Ribbentrop-Mołotow.

XXXII. Wojna obronna Polski we wrześniu 1939 r. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września).

Uczeń:

- 1) charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej;
- 2) opisuje i omawia etapy wojny obronnej i wskazuje na mapach położenia stron walczących;
- 3) podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą

i Wizną, bitwa nad Bzurą, obrona Warszawy, obrona Grodna, bitwa pod Kockiem, bitwa nad Bzurą.

XXXIII. II wojna światowa i jej etapy.

Uczeń:

- 1) przedstawia oraz sytuuje w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej (polityczne i militarne);
- 2) charakteryzuje politykę Niemiec na terenach okupowanej Europy; przedstawia zagładę Żydów oraz Romów i eksterminację innych narodów; zna przykłady bohaterstwa Polaków ratujących Żydów z Holokaustu;
- 3) wyjaśnia przyczyny klęski państw Osi;
- 4) wymienia główne decyzje konferencji wielkiej trójki (Teheran, Jałta, Poczdam);
- 5) przedstawia bezpośrednie skutki II wojny światowej, w tym problem zmiany granic i przesiedleń ludności.

XXXIV. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką.

Uczeń:

- 1) porównuje założenia i metody polityki niemieckiej i sowieckiej w okupowanej Polsce;
- 2) wymienia przykłady zbrodni niemieckich i sowieckich (Palmiry, Katyń, kaźń profesorów lwowskich, Zamojszczyzna);
- 3) wyjaśnia przyczyny i rozmiary konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich;
- 4) charakteryzuje polityczną i militarną działalność polskiego państwa podziemnego, w tym formy oporu wobec okupantów;
- 5) wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego oraz ocenia postawę aliantów i Związku Sowieckiego wobec powstania.

XXXV. Sprawa polska w czasie II wojny światowej.

Uczeń:

- 1) przedstawia okoliczności powstania i omawia działalność rządu Rzeczypospolitej Polskiej na wychodźstwie;

- 2) umieszcza w czasie i przestrzeni działania polskich formacji na różnych frontach i obszarach toczącej się wojny;
- 3) przedstawia politykę mocarstw wobec sprawy polskiej w czasie II wojny światowej.

XXXVI. Świat po II wojnie światowej.

Uczeń:

- 1) charakteryzuje bezpośrednie skutki II wojny światowej, wyróżniając następstwa polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe, z uwzględnieniem powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych;
- 2) wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu koalicji antyhitlerowskiej oraz opisuje początki zimnej wojny;
- 3) opisuje okoliczności powstania NRD i RFN;
- 4) wskazuje na mapie państwa NATO i Układu Warszawskiego, charakteryzując oba bloki polityczno-wojskowe;
- 5) omawia sytuację w ZSRS i państwach jego strefy wpływów z uwzględnieniem wydarzeń na Węgrzech w 1956 r. i w Czechosłowacji w 1968 r.;
- 6) określa przyczyny, umieszcza w czasie i przestrzeni procesy dekolonizacyjne i ocenia ich następstwa;
- 7) wymienia konflikty doby zimnej wojny, w tym wojny w Korei, Wietnamie i Afganistanie oraz omawia skutki blokady Berlina i kryzysu kubańskiego;
- 8) opisuje przebieg konfliktu na Bliskim Wschodzie;
- 9) omawia przemiany w Chinach po II wojnie światowej;
- 10) wyjaśnia przyczyny oraz lokalizuje w czasie i przestrzeni proces rozpadu ZSRS na przełomie lat 80 i 90, a także wyjaśnia jego następstwa;
- 11) charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991;
- 12) przedstawia cele i główne etapy rozwoju Unii Europejskiej;
- 13) opisuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej.

XXXVII. Początki komunizmu w Polsce.

Uczeń:

- 1) przedstawia okoliczności przejęcia władzy w Polsce przez komunistów (rola Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, referendum ludowe, wybory w 1947 r.);
- 2) charakteryzuje postawy Polaków wobec nowych władz ze szczególnym uwzględnieniem oporu zbrojnego (żołnierze niezłomni [wyklęci]).

XXXVIII. Stalinizm w Polsce i jego skutki.

Uczeń:

- 1) przedstawia przemiany ustrojowe, gospodarczo-społeczne i kulturowe w okresie stalinizmu;
- 2) omawia system terroru stalinowskiego w Polsce i ocenia jego skutki;
- 3) wyjaśnia przyczyny i skutki poznańskiego czerwca 1956 r. (powstanie poznańskie) oraz znacznie wydarzeń październikowych 1956 r.

XXXIX. Polska w latach 1957–1981.

Uczeń:

- 1) opisuje system władzy w latach 60. i 70. w PRL i formy uzależnienia od ZSRS;
- 2) charakteryzuje realia życia społecznego i kulturalnego z uwzględnieniem specyfiki czasów gomułkowskich i gierkowskich;
- 3) przedstawia i sytuje w czasie różnorodność przyczyn kryzysów społecznych w latach 1968, 1970, 1976 i ich konsekwencje;
- 4) wyjaśnia znaczenie roli Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych;
- 5) opisuje narodziny i działania opozycji politycznej w latach 1976–1980;
- 6) przedstawia rolę Jana Pawła II i ocenia jego wpływ na przemiany społeczne i polityczne;
- 7) wyjaśnia przyczyny i następstwa strajków sierpniowych w 1980 r.;
- 8) charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność”.

XL. Dekada 1981–1989.

Uczeń:

- 1) wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, opisuje jego przebieg i konsekwencje;
- 2) przedstawia postawy Polaków wobec stanu wojennego, fenomen oporu społecznego;
- 3) wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumienia „okrągłego stołu”, przedstawia jego głównych uczestników i opisuje postanowienia.

XLII. Narodziny III Rzeczypospolitej.

Uczeń:

- 1) opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997;
- 2) charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne, gospodarcze i kulturowe lat 90.;
- 3) wyjaśnia przyczyny napięć społecznych.

XLIII. Miejsce Polski w świecie współczesnym.

Uczeń:

- 1) przedstawia i sytuuje w czasie i przestrzeni proces rozpadu Układu Warszawskiego i odzyskanie suwerenności przez Polskę;
- 2) wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do NATO w 1999 r.;
- 3) wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku.

Cele kształcenia:

1. Zapoznanie uczniów ze specyfiką przedmiotu historia oraz jego znaczeniem w kształceniu i wychowaniu.
2. Wprowadzenie uczniów w świat pojęć pozwalających na posługiwanie się wiedzą historyczną i chronologią oraz na interpretowanie map historycznych.
3. Wyeksponowanie głównych etapów rozwoju cywilizacji, w tym dziejów społecznych, oraz najważniejszych osiągnięć człowieka.
4. Zaprezentowanie podstawowej wiedzy na temat najważniejszych wydarzeń z historii Polski, Europy i świata.

5. Ukazanie różnych aspektów życia społecznego: kultury, religii, nauki, polityki, ekonomii oraz ich wzajemnych powiązań.
6. Przedstawienie współczesnej rzeczywistości jako rezultatu złożonych procesów historycznych.
7. Prezentacja różnych struktur i systemów społecznych oraz sposobów organizacji pracy na przestrzeni dziejów.
8. Kształcenie umiejętności krytyki różnych źródeł wiedzy oraz selekcjonowania informacji pod względem ważności i wiarygodności.
9. Ukazanie działań i motywów postępowania wybranych postaci historycznych na tle uwarunkowań epoki.
10. Kształtowanie postawy obywatelskiej, motywującej do uczestnictwa w życiu społecznym i publicznym; budzenie szacunku dla państwa oraz poczucia odpowiedzialności za jego losy.
11. Kształcenie umiejętności krytycznego postrzegania działań ludzkich, samodzielnej interpretacji wydarzeń historycznych, wyrażania i uzasadniania własnych sądów i opinii, porównywania oraz wyciągania wniosków.
12. Rozwijanie wyobraźni i ciekawości poznawczej.
13. Ukazanie wpływu działań człowieka na otaczającą go rzeczywistość i środowisko naturalne.
14. Kształcenie zdolności postrzegania procesu dziejowego w kategoriach przyczynowo-skutkowych.
15. Rozwijanie umiejętności zestawiania ze sobą informacji z odrębnych przedmiotów nauczania i dostrzegania łączących je relacji; ukazywanie związków zachodzących między różnymi dziedzinami wiedzy w duchu kształcenia zintegrowanego.
16. Pobudzanie do samodzielnego poszukiwania wiedzy i wykształcenie umiejętności korzystania z różnorodnych źródeł informacji.

Cele wychowania:

1. Rozbudzanie zainteresowania przeszłością, a zwłaszcza dziejami „małej ojczyzny”.
2. Kształtowanie postawy patriotycznej: szacunku dla ojczyzny i dumy z dziedzictwa narodowego.

3. Formowanie tożsamości społecznej i narodowej poprzez rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, społeczności lokalnej, grupy etnicznej, narodu, państwa.
4. Uczucie wartości humanistycznych, w szczególności zasad tolerancji i szacunku dla odmiennych kultur, religii oraz dorobku cywilizacyjnego innych narodów.
5. Kształtowanie postawy otwartości w wyrażaniu własnych sądów i opinii.
6. Zaprezentowanie kanonu wartości cywilizacji europejskiej; kształtowanie tożsamości europejskiej.
7. Wychowanie do uczestnictwa w kulturze.
8. Podkreślenie znaczenia pracy dla rozwoju społeczeństw.

II. Kontrola i ocena

Ocenianie – to proces zbierania informacji o wiedzy, umiejętnościach i postawie ucznia oraz dynamice zmian w tych zakresach.

Każdy uczeń otrzymuje w ciągu półrocza przynajmniej tyle ocen, ile wynosi dwukrotna liczba tygodniowych godzin historii w danej klasie.

Oceny wyrażane w stopniach dzielą się na:

- bieżące (określają poziom wiadomości, umiejętności ucznia ze zrealizowanej części programu)
- okresowe (półroczne i roczne)

Uczeń otrzymuje oceny w skali 1-6, wartość oceny cząstkowej może podwyższać „+” lub obniżać „-”. Na koniec półrocza oraz roku wystawia się oceny bez plusów i minusów.

Ocena bieżąca i okresowa wyraża się w stopniach według skali:

Celujący – cel - 6

Bardzo dobry – bdb - 5

Dobry – db - 4

Dostateczny – dst- 3

Dopuszczający- dop - 2

Niedostateczny – ndst – 1

Ocenie nauczyciela podlegają następujące umiejętności ucznia:

- czytanie map historycznych (map ściennych, map zawartych w podręczniku, zeszytach ćwiczeń)
- wiedza merytoryczna i gotowość do jej pamięciowej reprodukcji
- rozumienie i interpretacja faktów historycznych
- praca z różnymi typami źródeł historycznych
- formułowanie wypowiedzi na zadany temat ustnie, pisemnie
- przygotowanie pracy pisemnej
- czytanie ze zrozumieniem tekstów źródłowych oraz tekstów podręcznika
- odpowiedzi ustne uczniów
- wypowiedzi pisemne (zadania domowe, referaty, rozprawki)
- sprawdziany pisemne (testy, sprawdziany, kartkówki)
- aktywność (aktywny udział w zajęciach lekcyjnych)
- projekty edukacyjne, prace dodatkowe, prezentacje historyczne
- umiejętność łączenia faktów, myślenia przyczynowo-skutkowego, porównania epok, ustrojów politycznych, społecznych, gospodarczych na przestrzeni dziejów
- posługiwanie się podstawowymi pojęciami z zakresu chronologii; obliczanie czasu wydarzeń, długości ich trwania, umieszczanie ich na taśmie chronologicznej
- wykorzystanie ilustracji, filmu, nagrania audio, nagrań fonicznych jako źródła informacji
- praca w grupie
- praca indywidualna ucznia w zeszytach przedmiotowym, zeszytach ćwiczeń

Przy czytaniu mapy brane są pod uwagę:

- wskazanie granic i ich zmian,
- wskazywanie wydarzeń historycznych umieszczonych na mapie,
- porównanie informacji zawartych na różnych mapach np. historycznej i fizycznej,
- wypełnianie map konturowych,
- znajomość znaczenia symboli z legendy,

Przy wypowiedzi ustnej pod uwagę brane są:

- znajomość poznanych zagadnień
- samodzielność wypowiedzi
- sposób wypowiedzi (ład wypowiedzi, elementy kultury żywego słowa)

Przy dłuższych wypowiedziach pisemnych ocenie podlega:

- zgodność z tematem
- poprawność merytoryczna i stylistyczna
- kompozycja (podział na części, spójność, logiczność)
- estetyka pracy
- dodatkowe walory pracy

Przy pracy ze źródłami historycznymi ocenie podlega:

- umiejętność określenia typu źródła
- umieszczenie źródła we właściwym kontekście historycznym
- umiejętność interpretacji źródła, formułowanie wniosków i ocen

POMIAR OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ ODBYWA SIĘ WEDŁUG ZASAD POMIARU
DYDAKTYCZNEGO ZA POMOCĄ NASTĘPUJĄCYCH NARZĘDZI:

1. Sprawdziany

Sprawdziany z różnymi typami zadań min: otwartymi (min. krótka odpowiedź , pytania z luką) i zamkniętymi (min. na dobieranie, wielokrotnego wyboru, prawda - fałsz)

2 . Kartkówki

3. Odpowiedzi ustne

4. Analiza i interpretacja materiałów źródłowych

5. Praca z mapą

6. Aktywność ucznia na lekcji

7. Praca ucznia na lekcji (indywidualna lub grupowa)

8. Chętni uczniowie: uczestnictwo w konkursach historycznych, konkursach wiedzy

9. Prace dodatkowe(np. referat, udział w projekcie edukacyjnym, album, inscenizacja, dłuższe prace pisemne pomoce dydaktyczne, projekty, inne)

KRYTERIA POSZCZEGÓLNYCH FORM AKTYWNOŚCI UCZNIĄ:

1. Sprawdzian pisemny:

- zapowiedziany przez nauczyciela na tydzień przed jego przeprowadzeniem
- termin sprawdzianu oraz jego zakres zostaje uczniom podyktowany do zeszytu, termin sprawdzianu zaznaczony zostaje w dzienniki elektronicznym
- sprawdziany są po każdym rozdziale z podręcznika do historii (minimum dwa sprawdziany na półrocze)
- uczniowie są zobowiązani do uczestnictwa w sprawdzianie w wyznaczonym terminie
- nieobecność może być usprawiedliwiona chorobą ucznia potwierdzoną przez rodziców
- uczeń, który z przyczyn losowych nie może pisać sprawdzianu z całą klasą powinien wywiązać się z zaległości w ciągu dwóch tygodni od daty oddania sprawdzianu przez nauczyciela (jest to termin ostateczny)
- w sytuacji nieobecności nieusprawiedliwionej- ucieczki z lekcji, ściągania, nie napisania pracy w określonym terminie, uczeń otrzymuje punkty ujemne według WO, zaległą pracę musi napisać w formie i terminie wyznaczonym przez nauczyciela
- ocenę ze sprawdzianu uczeń może poprawić w przeciągu dwóch tygodni od daty wystawienia oceny (jest to termin ostateczny)
- poprawy mogą mieć formę ustną lub pisemną (ustala nauczyciel)
- poprawy odbywać się mogą na lekcjach lub po zajęciach lekcyjnych
- czas trwania poprawy zależy od jej formy
- w przypadku dłuższej nieobecności ucznia pisanie zaległej pracy klasowej oraz kartkówki odbywa się w dodatkowym terminie ustalonym indywidualnie z nauczycielem
- czas trwania sprawdzianu to 45 minut

Punktacja nr 1

Punktacja sprawdzianu testowego, kartkówki :

0- 30 % (możliwych do uzyskania punktów) niedostateczny

31-50 % dopuszczający

51 – 74 % dostateczny

75-90 % dobry

91-99 % bardzo dobry

100% celujący

Punktacja nr 2

Punktacja sprawdzianu testowego, kartkówki dla uczniów ,którzy posiadają odpowiednie wskazania w opinii z ppp:

0-20 % (możliwych do uzyskania punktów) niedostateczny

21-40 % dopuszczający

41 – 60 % dostateczny

61-76 % dobry

77-99 % bardzo dobry

100 % celujący

W przypadku uczniów z opiniami ppp nauczyciel realizuje wskazania zawarte w opinii.

W przypadku prac pisemnych uczeń może pisać taki sam test jak pozostali uczniowie, lecz ma dostosowaną do swoich możliwości punktację (punktacja nr 2). Uczeń może też pisać test inny, opracowany specjalnie dla niego (odpowiednio dobrane pytania zgodnie z zaleceniami poradni) i wtedy wobec niego stosuje się punktację nr 1. Ocenianie ucznia z opinią z ppp jest uzależnione od indywidualnych zapisów zawartych w opinii z ppp.

2. Kartkówki:

- obejmują maksymalnie trzy ostatnie tematy lekcyjne
- wybór formy kartkówki należy do nauczyciela

- termin kartkówki wpisany zostaje do dziennika elektronicznego (ponieważ kartkówki są zapowiadane przez nauczyciela, uczeń nie ma możliwości zgłoszenia nieprzygotowania)
- uczeń, który z przyczyn losowych nie mógł pisać kartkówki z całą klasą powinien wywiązać się z zaległości na pierwszej lekcji, na której jest obecny. Może jednak napisać zaległą kartkówkę w terminie do dwóch tygodni od powrotu do szkoły (jest to termin ostateczny)
- w sytuacji nieobecności nieusprawiedliwionej, ucieczki z lekcji ściągania , nie napisania pracy w określonym terminie , uczeń otrzymuje punkty ujemne z zachowania zgodnie z WO, uczeń musi zaliczyć kartkówkę w formie i terminie ustalonym przez nauczyciela
- maksymalna ocena z kartkówki to bardzo dobry
- oceny niedostateczne, dopuszczające, dostateczne , dobre otrzymane z kartkówki uczeń może poprawić w przeciągu dwóch tygodni od daty oddania kartkówki (jest to termin ostateczny)
- poprawy mogą mieć formę ustną lub pisemną
- kartkówki mogą się odbyć na początku lekcji, lub w innym momencie jej trwania
- poprawy odbywać się mogą na lekcjach lub po zajęciach lekcyjnych
- czas trwania poprawy zależy od jej formy
- czas trwania kartkówki to 10 - 15 minut

3. Odpowiedzi ustne:

- obejmują maksymalnie trzy ostatnie tematy lekcyjne
- uczeń może do odpowiedzi ustnej zostać wybranym przez nauczyciela lub sam się do odpowiedzi zgłosić
- ocenę z odpowiedzi ustnej uczeń może poprawić w terminie do dwóch tygodni od otrzymania oceny
- poprawy odbywają się na lekcji lub po zajęciach
- poprawy obejmują zawsze ten sam materiał historyczny
- ocenę można poprawiać w terminie do dwóch tygodni od jej otrzymania (jest to termin ostateczny)
- w przypadku odpowiedzi ustnej uczeń może zgłosić dwa nieprzygotowania na półrocze (w klasach 5 – 8) oraz jedno nieprzygotowanie na półrocze (w klasie 4 – tej)

Uczeń nie zgłasza nieprzygotowania do odpowiedzi ustnej w przypadku nieobecności dłuższej niż 5 dni roboczych.

Zgłoszenie nieprzygotowania nie obejmuje zapowiedzianych kartkówek oraz prac klasowych.

W uzasadnionych przypadkach kierując się dobrem ucznia nauczyciel może zwolnić ucznia nieobecnego dłużej niż 5 dni roboczych z obowiązku pisania zapowiedzianej kartkówki, pracy klasowej wyznaczając mu dodatkowy termin napisania zaległej pracy.

4. Praca ze źródłem historycznym:

- może być przez nauczyciela zapowiadana lub niezapowiadana
- obejmuje zakres tematyczny omawiany na zajęciach lekcyjnych
- w przypadku otrzymania niezadowolającej ucznia oceny może on prosić nauczyciela o ponowną próbę napisania pracy w oparciu o źródła, przy czym nauczyciel może przekazać uczniowi do opracowania na ocenę inny zestaw źródeł z epoki
- poprawy pracy ze źródłami odbywać się mogą na lekcji lub po zajęciach
- ocenę można poprawiać w terminie do dwóch tygodni od jej otrzymania (jest to termin ostateczny)

5. Prace w zeszytach ćwiczeń, prace na lekcji.

Uczeń wykonuje prace w ćwiczeniach lub zadane przez nauczyciela na lekcji. W przypadku jeśli nie dokończył swojej pracy uczeń ma możliwość dokończenia jej w domu. Z pracy zleconej uczeń może otrzymać ocenę lub plusy. Dwa razy na półroczu uczeń bez konsekwencji nie musi mieć wykonanej zleconej pracy.

Uzyskanie pięciu minusów z pracy na lekcji, skutkuje wpisaniem do dziennika oceny niedostatecznej. Praca na lekcji może także zostać oceniona w skali ocen od niedostatecznej oceny do celującej. Ostateczna decyzja o tym, czy ucznia ocenić w sześciostopniowej skali ocen, czy poprzez plus/ minusy zależy od nauczyciela (zależy od stopnia trudności pracy oraz jej formy).

Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej (lub minusa) jeśli realnie podjął próbę wykonania pracy.

6. Poprawy ocen nie są obowiązkowe lecz dobrowolne. Nauczyciel przy wystawianiu oceny na koniec półrocza lub roku bierze pod uwagę wyższą ocenę z poprawy.

7. Aktywność ucznia na lekcji oceniana jest plusem. Uzyskanie pięciu plusów w semestrze skutkuje wpisaniem do dziennika oceny bardzo dobrej. Przez aktywność na lekcji rozumiemy min.: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę w grupach itp.

8. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego:

Uczeń do zajęć lekcyjnych zobowiązany jest posiadać podręcznik (może być jeden na dwie osoby) ,zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy. Brak zeszytu ćwiczeń należy zgłosić nauczycielowi, który ten fakt odnotowuje w dzienniku jako np, czyli nieprzygotowanie. Duża ilość nieprzygotowań może wpłynąć na ocenę na koniec półrocza, roku .

9 Notatki w zeszycie przedmiotowym, zeszycie ćwiczeń są obowiązkowe. W przypadku braku obecności na lekcji należy zeszyt uzupełnić. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia dopuszcza się skserowanie brakujących notatek i wklejenie ksera do zeszytu przedmiotowego.

10. Ocenę półroczną lub roczną może podwyższyć sukces ucznia w pozaszkolnym konkursie historycznym.

11. Za udział w konkursie historycznym nauczyciel wpisuje ocenę cząstkową celujący lub bardzo dobry (w zależności od rangi konkursu) oraz punkty dodatnie z zachowania.

12. KRYTERIA WYSTAWIENIA OCENY półrocznej, rocznej

Ocena półroczna i roczna zostaje wystawiona na podstawie uzyskanych przez ucznia wszystkich ocen cząstkowych. Nauczyciel wystawiając taką ocenę może wspomagać się

uzyskaną przez ucznia średnią arytmetyczną, przy czym ostatecznie o ocenie decyduje nauczyciel biorąc pod uwagę wybraną formę aktywności ucznia np. praca klasowa. Do średniej arytmetycznej nauczyciel wlicza wszystkie wyższą ocenę z poprawy. Ocenę półroczną uzyskaną przez ucznia nauczyciel wpisuje do dziennika jako jedną z ocen częściowych w II półroczu i wlicza ją do średniej przy wystawianiu oceny rocznej. Uczeń na ocenę pracuje systematycznie całe półrocze.

Przy wystawianiu oceny półrocznej i rocznej nauczyciel może uwzględnić indywidualną sytuację ucznia oraz całokształt jego pracy i zaangażowania.

Przy wystawianiu oceny półrocznej i rocznej nauczyciel wspiera się średnią arytmetyczną według zasady:

Od 1,75 ocena dopuszczająca

od 2,75 ocena dostateczna

od 3,75 ocena dobra

od 4,75 – do 5,5 ocena bardzo dobra

na ocenę celującą od średniej 5,6

13. Ogólne kryteria oceniania określające wiadomości i umiejętności osiągnięć uczniów:

Na ocenę:

- dopuszczającą – uczeń powinien wykazać się znajomością elementarnej wiedzy, wyjaśniać z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych, dokonywać opisów przeszłości i porównywać ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych;

- dostateczną – uczeń powinien posiadać podstawową wiedzę faktograficzną, czytać teksty ze zrozumieniem, dostrzegać związki teraźniejszości z przeszłością, opanować najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku doszło do danego zdarzenia, porządkowanie wydarzeń w kolejności chronologicznej, odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu;

- dobrą – uczeń powinien opanować wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym, wykazywać się aktywnością na lekcjach, wyrażać własną opinię, dostrzegać ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego, integrować wiedzę uzyskaną z różnych źródeł, samodzielnie poszukiwać informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości, umiejętnie posługiwać się mapą, odczytywać wiadomości z wykresów i tabel;

- bardzo dobrą – uczeń musi wykazać się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych; powinien również samodzielnie wyciągać wnioski, ujmować treści historyczne w związki przyczynowo-skutkowe, krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy;

- celującą – uczeń wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, świadczącą o uzdolnieniach humanistycznych, ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem, osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce.